Raadsvoorstel
Embargo tot 15 juli, 09.00 uur

Nijmegen

Onderwerp
Evaluatie en aanvraag verlenging artikel 10 Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek

Opsteller	Angela van Velden	**Collegebesluit**	13 juli 2021
Programma	Veiligheid, Wonen en Stedelijke ontwikkeling	**Behandeldatum raad**	20 oktober 2021
Portefeuillehouders	H. Bruls, H. Tiemens	**Status**	Embargo tot 15 juli, 09.00 uur

Samenvatting
De gemeenteraad van Nijmegen vraagt de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om verlenging van de gebiedsaanwijzing voor selectieve woningtoewijzing op de locaties Zwanenveld 40-er straten, Teersdijk en Ackerbroekweg middels de inzet van artikel 10 van de Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek (Wbmgp). Het gaat om de toets op (een verleden van) (woon)overlast en/of criminele activiteiten. Een evaluatie van de inzet van de afgelopen vier jaar laat zien dat een continuering gewenst is. De leefbaarheidsproblematiek lijkt zich te stabiliseren maar scoort nog steeds lager dan het Nijmeegse. De buurten blijven kwetsbaar. De criminaliteitscijfers blijven hoog en het gevoel van onveiligheid ook. Continuering van de aanpak is nodig om bereikte resultaten te borgen en verder uit te bouwen.

Voorstel
1. De evaluatie inzake artikel 10 Wbmgp vast te stellen.
2. Artikel 10 Wbmgp voor een volgende periode van vier jaar toe te passen op de locaties Teersdijk, Ackerbroekweg en Zwanenveld 40-er straten en hiervoor een verzoek te doen aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
3. De aanbiedingsbrief aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de aanvraag verlenging selectieve woningtoewijzing Wbmgp (artikel 10) vast te stellen.
4. V oor de toepassing van artikel 8 Wbmgp op de locaties Teersdijk en Ackerbroekweg geen verlenging aan te vragen.

Aanleiding
De gemeente hanteert in het kader van de wijkaanpak in een beperkt aantal delen van de stad aanvullende eisen voor het in gebruik nemen van een sociale huurwoning. Dat gebeurt de laatste jaren op basis van artikel 8 en artikel 10 van de Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek (Wbmgp). Om selectieve woningtoewijzing op grond van artikel 8 en 10 van de Wbmgp te mogen toepassen wijst de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (verder te noemen: minister) op verzoek van de gemeenteraad gebieden aan voor het hanteren van aanvullende eisen. De eisen moeten worden opgenomen in de huisvestingsverordening, en gelden voor een periode van 4 jaar met mogelijkheid van verlenging (maximaal 4 keer met telkens een periode van ten hoogste vier jaar).

Artikel 8 van de Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek (Wbmgp) maakt het mogelijk om in aangewezen gebieden woningzoekenden een huisvestingsvergunning

Opgesteld door Angela van Velden (a.van.velden@nijmegen.nl, 06-50411181)

te weigeren als zij niet beschikken over inkomen uit werk, pensioen of studie. Een weigering is echter niet meer mogelijk als iemand minimaal zes jaar onafgebroken gewoond heeft in de regio. De gemeente Nijmegen heeft de maatregel op grond van artikel 8 van 2015 tot en met 2018 uitgevoerd op de woonwagenlocaties Ackerbroekweg en Teersdijk. Wij hebben echter geconcludeerd dat de maatregel niet effectief toegepast kan worden. Belangrijkste reden hiervoor is de termijn van zes jaar waarna weigering op grond van het ontbreken van inkomen niet meer mogelijk is. De wachttijden voor een woonwagenwoning of een standplaats op zijn langer dan zes jaar. Alle gescreende woningzoekenden voor een woonwagenwoning of een standplaats woonden langer dan 6 jaar in de regio. Om die reden, stellen wij voor om geen verlenging aan te vragen voor het toepassen van artikel 8 Wbmgp.

Sinds november 2017 wordt artikel 10 ingezet bij de locaties Teersdijk, Ackerbroek en Zwanenveld 40-er straten. Artikel 10 van de Wbmgp biedt de mogelijkheid om een huisvestingsvergunning te weigeren bij potentiële huurders na een screening op een verleden met (woon)overlast en/of crimineel gedrag. Met deze maatregelen wordt beoogd grip te houden op de instroom van bewoners die van negatieve invloed zijn op de leefbaarheid en veiligheid in deze kwetsbare gebieden. De inzet van artikel 10 van de Wbmgp maakt onderdeel uit van een groter pakket aan maatregelen om de leefbaarheid en veiligheid te verbeteren.
Afgelopen maanden is geëvalueerd welk effect het inzetten van artikel 10 Wbmgp gehad heeft op de leefbaarheid en veiligheid. Op basis van de evaluatie is gekeken of verlenging van de maatregel noodzakelijk is voor een of meer van de locaties. De resultaten van de evaluatie zijn aanleiding voor het advies voor het aanvragen van een verlenging van het toepassen van artikel 10 Wbmgp in de eerder genoemde drie gebieden.

Beoogde impact
Een (verdere) verbetering van de leefbaarheid en veiligheid van de locaties Zwanenveld 40-er straten, Teersdijk en Ackerbroekweg door middel van het (blijven) toepassen van de toets op (een verleden van) (woon)overlast en/of criminele activiteiten op grond van artikel 10 Wbmgp.

Argumenten
De maatregel is nog altijd nodig voor stabilisatie en een verdere verbetering van leefbaarheid en veiligheid.
Voor de locatie Zwanenveld 40-er straten is een verdere verbetering van de leefbaarheid reden tot aanvraag van de verlenging. Voor de locaties Teersdijk en Ackerbroekweg gaat het om veiligheid en criminele activiteiten. Uit de evaluatie blijkt dat de leefbaarheid en veiligheid niet verbeterd zijn. Wel is een stabilisatie zichtbaar. De stabilisatie is ook het resultaat van het niet toelaten van bewoners met een verleden van (woon)overlast en/of criminele activiteiten.

Het weren van mensen met een verleden van (woon)overlast en/of criminele activiteiten heeft op termijn, na voldoende mutaties, een gunstig effect op de bevolkingssamenstelling.
Het inzetten van artikel 10 van de Wbmgp is één van de weinige instrumenten om potentiele bewoners met een negatief gedrag voor wat betreft leefbaarheid en veiligheid preventief te weren en daarmee de bevolkingssamenstelling te beïnvloeden. Bij de locaties Teersdijk en Ackerbroekweg is het aantal nieuwe bewoners, na mutatie, is nog altijd klein

in vergelijking met het aantal mensen dat er al woont. Een structurele wijziging in bevolkingssamenstelling zal een lange tijd in beslag nemen. Voor de locatie Zwanenveld 40-er straten is de mutatiegraad hoger maar is een echte omslag nog niet gehaald.

De maatregel maakt onderdeel uit van een brede, integrale aanpak.
De inzet van artikel 10 van de Wbmgp maakt onderdeel uit van een groter pakket aan maatregelen om de leefbaarheid en veiligheid te verbeteren. De maatregel blijft noodzakelijk ter aanvulling op alle overige instrumenten en maatregelen die ingezet zijn en worden om de leefbaarheid en veiligheid te verbeteren en kwetsbare inwoners te ondersteunen.

Screening op criminele activiteiten en (woon)overlast is uitsluitend mogelijk met inzet van artikel 10 Wbmgp
Het aantal incidenten en de politieregistraties in de gebieden zijn nog altijd hoog en van invloed op het gevoel van onveiligheid en de leefbaarheid. Ook negatieve beïnvloeding van bewoners onder elkaar speelt een rol bij de meer gesloten gemeenschappen Teersdijk en Ackerbroekweg. Een verleden met criminele activiteiten is uitsluitend te achterhalen op basis van een politiescreening die mogelijk is met artikel 10 van de Wbmgp.

Er zijn voldoende mogelijkheden voor passende huisvesting binnen de regio
Regionaal (Rijk van Nijmegen) zijn er in totaal 173 standplaatsen en woonwagenwoningen. In de hele woningmarkt Arnhem-Nijmegen zijn dat er 440. Op de bestaande woonwagenlocaties in Nijmegen zijn 80 huurstandplaatsen (met koopwoonwagens) en 27 woonwagenwoningen (huur). Daarnaast is een QuickScan afgerond met als uitkomst drie kansrijke locaties voor de uitbreiding van 25 nieuwe woonwagenstandplaatsen en de mogelijkheid van beperkte uitbreiding van bestaande woonwagenlocaties.
De locatie Zwanenveld 40-straten betreft 358 sociale huurwoningen. Om in aanmerking te kunnen komen voor een sociale huurwoning in de regio Arnhem-Nijmegen dient men zich in te schrijven bij Entree.nu, een samenwerkingsverband van twintig woningcorporaties met in totaal ruim 90.000 woningen. Voor bewoners die na screening niet in aanmerking komen voor een woning in Zwanenveld 40-er straten, is er voldoende ander aanbod in de regio.

Kanttekeningen
De maatregel voelt voor sommige mensen als stigmatiserend
De Stichting Woonwagenbelangen Nijmegen geeft in haar schrijven van 11 januari 2021 aan dat de maatregel gebaseerd is op vooroordelen over de woonwagengemeenschap en dat de toepassing stigmatiserend werkt. Bij de evaluatie is deze reactie betrokken.
Gemeente Nijmegen behandelt al haar inwoners op gelijk en maakt geen onderscheid op basis van afkomst. Wij herkennen ons dan ook niet in deze stelling.
Besluitvorming rondom de toepassing van de maatregel is openbaar. Eenieder die besluitvorming en overige berichtgeving volgt, kan een mening hierover vormen. Dit geldt niet alleen voor de twee woonwagenlocaties maar ook voor Zwanenveld 40-er straten. Het belang van screening en de nog te verwachten positieve effecten van de inzet van screening, weegt ons inziens echter zwaarder dan een mogelijk stigma op de drie locaties.

Financiën
Dit voorstel heeft geen financiële implicaties.

Vervolg

- Na het besluit van de minister tot gebiedsaanwijzing zullen we met Woonwaarts, Portaal en Talis, de verhuurders van de woningen op de drie locaties, de inzet van artikel 10 Wbmgp continueren.
- De inzet van de maatregelen wordt gemonitord.

Bijlagen (2)

1. Rapport 'Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek, *Evaluatie artikel 10 in het kader van verlenging van de maatregel'.*

2. Brief aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met het verzoek tot verlenging van de gebiedsaanwijzing voor de inzet van artikel 10.